

részvétel kötelezettségének. Korábban ugyanis részletes utasítások voltak arra vonatkozólag, hogy csak hol, milyen templomban lehet eleget tenni ennek az előírásnak. Ugyancsak újdonság e kánon 2. §-a, amely arra vonatkozóan intézkedik, mi történjék, ha a hívek paphiány, vagy más súlyos ok miatt nem jutnak el vasárnapi szentmisére. Ilyen esetekben nagyon ajánlja az igeliturgián való részvételt, amelyet ugyancsak a plébániatemplomban lehet megtartani, vagy legalább egyénileg, vagy családdilag végezzenek imádságokat. A pap nélküli vasárnapi igeliturgiák végzőjére vonatkozóan a 230. kánon 3. §-a megengedi, hogy világi hívek (nők is!) vezessék az igeliturgiát és liturgikus imákat, kereszteljenek és áldoztassanak. Az 517. kánon 2. §-a szerint plébániák vezetését is lehet világi hívekre, vagy közösségeikre bízni. A 766. kánon megengedi világi híveknek szentbeszéd tartását, de liturgikus homíliát csak a papok és diakónusok mondhatnak. A 943. kánon szerint pedig szükség esetén szentségkíteltet is végezhetnek, de áldást nem adhatnak. Mindezekhez természetesen kellő előkészület és kánoni küldetés szükséges az egyházmegye előírásai szerint.

Felmerül a kérdés, hogy az új kódex előírása is súlyos bűn terhe alatt kötelezi-e a híveket. Ez a felfogás a kezdeti időktől megvolt az egyház életében, még akkor is, amikor kifejezett egyházi törvény nem írta elő a vasárnapi szentmisén való részvételt. XI. Ince pápa idején, 1679. márc. 4-én az akkori Hittani Kongregáció (Szent Officium) mint tévtant elítélte azt a tételt, amely nem tartotta súlyos bűn terhe alatt kötelezőnek a misehallgatást. Ha figyelembe vesszük a szentmise gyümölcseit, ez nem is lehet kérdés. Krisztus hármasság jelenléte a közösségben, Igéjében és az áldozatban olyan jelentős az egyéni és közösségi lelki élet szempontjából, hogy senki nem tekinthet el ettől. Ugyanakkor az egyes esetek megítélésénél azt is figyelembe kell venni, hogy mennyire volt lehetséges ezt a törvényt teljesíteni.

Az 1246-os kánon felsorolja a parancsolt ünnepeket, de megjegyzi, hogy a püspöki karok módosíthatják ezt az intézkedést. A Magyar Püspöki Kar rendelkezései értelmében jelenleg a következő, nem vasárnapra eső parancsolt ünnepek léteznek: karácsony, újév és Nagyboldogasszony.

Kozma György

A „NYITOTT KAPU NAPJA“

Kis történet Mt 18,21-35 szerint
a 24. évközi vasárnapra

A városban „Nyitott kapu napját“ tartották a városi közművek, így a Gáz-művek is. Jánosfai Jánost régen érdekelte már, hogyan készül a barna szénből a gáz, ezért nagy lelkesedéssel olvasta a hírt az újságban, és tüstént elhátározta, valóra váltja régi álmát.

Látogatásakor elámult, milyen érdekes egyszer a „kulisszák“ mögé nézni, megismerni egy anyag készítményi folyamatát, látni a gépeket, kapcsolótáblákat és vezetékeket. Megfigyelni az eljárást a nyersanyagtól a kész termékig, amit már ismert. Eddig csak annyit tudott róla, hogy felforr a víz, ha meggyújtja alatta a gázt.

Hazafelé menet egy templom előtt ment el, s eszébe ötlött, milyen kár, hogy az Isten nem tart ilyen „nyitott kapu napját“ a mennyben. Benézhetne a jó Istenhez, s esetleg lenézhetne a földre is, érdekelné, amit látna. Egy-két titkot kifürkészni sem lenne kutya, fűzte tovább gondolatait. Ebben a templomban, — emlékezett nem túl gyakori miselátogatásainak egyikére — sokat beszél a pap, de keveset értek belőle. Múltkor is mondott valamit két szolgáról, akiknek ura elengedte tartozásukat, aztán összevesztek, s börtönbe kerültek, meg mit tudom én, mi is történt tovább. „Én nem tartok szolgát, nem is veszekszem, tehát ez rám nem vonatkozik“ — vont a magával teljesen elégedetten a következtetést. Kár, hogy az asszony sokat veszekszik — szőtte a fonalat —, de hát nem ülhetek ott mint egy sült kappan, ha rázendít, — veregette saját vállát, mert furcsa módon eltűnt az elégedettsége, ha ezekre a jelenetekre gondolt.

Otthon elmesélte élményeit és azt is, mit gondolt a templom láttán. Az asszony megjegyzésére, hogyan lehet ilyen sületlenséget kitalálni, irdatlan veszekedés támadt. Estéjük elromlott, és szó nélkül mentek aludni.

Jánosfai János arra ébredt, hogy ismét a templom felé jár. Egy hirdetőtáblán az állt: Isten a mai napon „Nyitott kapu napját“ tart azok számára, akik belépve a templomba fel akarnak menni Hozzá, és szét akarnak nézni a mennyben. Rajta János, biztatta magát hirtelen örömmel, erre vágytál tegnap! Örömének nagyobb része káröröm volt, amely különösen büszkére dagasztotta mellét, amikor így jöttek gondolatai: ha ezt az asszonynak elmondom, nagyot fog nézni! Mert nem sületlenség ez kérem, ha még az Isten is jónak tartja! S előre örült kis bosszúállásának a tegnapi veszekedésért meg a lealázásért, hogy az ő gondolatát sületlenség számba vegye akárki! Hiába, Jánosunk nem ment a szomszédba egy kis bosszúállásért. Nem is tudott erről senki, s ő sem kötötte senkinek az órára.

Megérkezve kétfelé lehetett tartani. Az egyik út a jó Istenhez vezetett közvetlenül. A másikon le lehetett nézni a földre, s megmagyarázhatatlan módon mindenki ide tódult, rövid gondolkodás után. Hát egyedül mit keresek az Istennél, majd megyek a többiekkel, döntötte el az irányt. Hirtelen kerekedett szorongó érzésének adott kifejezést, amikor hozzátette: ha a többiek késnek, túl sokat találhat velem foglalkozni az Úr, ami esetleg kényelmetlenné válhat. Hajtotta a kíváncsiság is, szeretett volna bizonyos személyekről bizonyos dolgokat megtudni. Nem is ébredt rá, hogy eredetileg a jó Istenhez indult, és a mennyország berendezéseit akarta a helyszínen tanulmányozni.

Egy főangyal nagyítót nyújtott feléje, és így szólt: ezen keresztül láthatod a földet, az embereket, a házakat. — Először lakóhelyemet akarom látni, — mondta, s az angyal segített beállítani az üveget. A mennyben azonban a föld forgása miatt az látható, ami hat órával előbb történt a földön, és megpillan-

totta magát, amint a gázművektől hazafelé ballagott. Láta saját gondolatait, és ez bensőséges örömmel, sőt büszkeséggel töltötte el: íme, ez vagyok én. Nem is hitte, hogy ennyire örülhet az ember saját magának. Amikor veszekedésük elkezdődött, egyszer csak egy undok alakot látott maga előtt, aki fölényes biztonsággal aláta meg feleségét mindig újra. Meglepte, milyen durván beszélt az asszonnyal, milyen fájdalmat okozott szavaival. Felesége érzéseit, gondolatait is látta és tenger szenvedését. Azt is, hogy az asszony egész éjjel nem tudott aludni, és vörösre sírta a szemét bánatában.

Ekkor fordult a kocka, más képeket látott. Régebbi veszekedéseket élete társával és másokkal. Előkerültek egyes órák az életéből, szépek is meg rútak is. Megfordult vele a világ.

Jánosfai János ijedten nézett körül. A felhőtámlás székeken alig ült valaki, csak az újonnan jöttek foglaltak helyet bársonyos öblükben. Ha ezt mind tudja az Isten és számonkéri tőlem, menten a pokolba jutok, rémült meg teljesen. Vissza a földre, hol a kijárat?

Nagy tömeg tolongott a kijáratnál. Talán rosszul lett valaki, és segíthetek rajta, nyílt meg segítőkészsége egyszerre. De nem lett rosszul senki, vagy úgy is mondhatnánk, mindenki rosszul lett – ugyanúgy, mint ő. Ezért keresték oly nagy számmal a kijáratot.

Hangot hallott, a főangyal szólt hozzájuk: „van még időtök rendbehozni a dolgokat”. Mint hatalmas villám csapott lényébe a felismerés világossága. Ahogy haladt, rájött, hogy szolgaként kezelte feleségét. Kevés hibáját sem bocsátotta meg, inkább nagyobbnak állította be, hogy sajátját takargathassa vele. Az a szentbeszéd, amit kézlegyintéssel elintézett, neki szólt. Pontosan neki, – most értette. Ezen a beszéden keresztül beláthatok a mennybe, enyhült kétségbeesett vigasztalansága. De akkor – vette észre a templomban, ahová ismét megérkezett, a szószéket –, akkor minden beszéden keresztül bepillant-hatok a mennybe, örvendett. Más öröm volt ez, mint eddig megszokta. Tiszta, gyermeki. Nem dőlyfős, uralkodó, büszkélkedő.

Felébredt, vánkosa nyomta a fejét. Akárhogyan is igazgatta, még mindig nyomta valami. Valami megfordult bennem, borzongott a felismerés, de ezúttal valahogy jólesően. Amikor meglátta feleségét vörös szemekkel és fáradt léptekkel, megfogta kezét, magához vonta és megcsókolta. Máshogy, mint eddig szokta. Bocsáss meg, suttogta. A két szó megsimogatta az asszony csapzott, feldúlt lelkét. Csendes remény kelt benne, talán mégis megjavul az ura. Nem fogja tökéletlen gondolatait többé felhányni. Ilyen másoknál is előfordul, nem is ritkán, emlékezett mások hóbortjaira. A férjemet nem fogom többé emiatt dühíteni, – pislákol az asszonyban a felismerés, amely lassanként biztató, melegítő érzéssé fejlődött. Egyfajta boldogság töltötte el, mint aki megtalálta a békesség kapujának kulcsát.

*

Azóta nem tart a jó Isten „nyitott kapu napját” többé, mert reá majdnem senki sem kíváncsi.

Fejős Ottó